คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๔๘ **วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘**

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุสวาสจัดสรรที่ดิน กับพวก) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

ความเป็นมาของเรื่องประกอบกับข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่าย ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นตามคำร้องว่า พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ หรือไม่ เห็นว่า แม้มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวจะเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง รับรองไว้ก็ตาม แต่ในวรรคเดียวกันนั้นเองก็มีข้อความบัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ข้อความดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐออกกฎหมายจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลได้เช่นเดียวกัน ซึ่งในการออกกฎหมายดังกล่าวรัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนได้เสียของคนส่วนใหญ่และความเสียหายที่เจ้าของทรัพย์สินจะพึงได้รับควบคู่กันไป และกฎหมายนั้นจะต้องอยู่ภายใต้บังคับหรือเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ด้วย โดยให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพได้เท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ การที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยวางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อผ่านที่ดินในกรณีนี้ แม้จะเป็นการลิดรอนหรือจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ร้องบ้างก็ตาม แต่ก็เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในทางเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง และเชื่อว่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยก็คงจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าทดแทนให้เจ้าของที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งหากเจ้าของที่ดินเห็นว่าค่าทดแทนที่จะจ่ายให้นั้นไม่เป็นธรรม ก็มีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ดังนั้น มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงเป็นบทบัญญัติที่รัฐสามารถออกกฎหมายจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลได้โดยชอบตามข้อยกเว้น

ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย และมาตรา ๒๙ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ นั้น เห็นว่า ในกรณีนี้ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยมิได้มีความจำเป็นที่จะต้องเวนคืนที่ดินของผู้ร้องตามมาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ จึงไม่อาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยเฉพาะ

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ